

Cyanthillium cinereum

Nomenclatuur/Etymologie

De correcte wetenschappelijke naam voor deze plant is *Cyanthillium cinereum*, een naam die pas relatief recent (1990) is vastgesteld door H. Robinson na een taxonomische herziening. De geslachtsnaam *Cyanthillium* is afgeleid van de Griekse woorden *cyanos* (blauw) en *anthyllion* (klein bloempje), hoewel de bloemen vaker paars of roze zijn. De soortaanduiding *cinereum* is afkomstig van het Latijnse woord *cinereus*, wat "askleurig" of "grijs" betekent en verwijst naar de vaak grijze, behaarde of viltige uitstraling van de bladeren en stengels, een kenmerk dat de plant zijn Engelse naam *Little Ironweed* (Kleine IJzeronkruid) heeft gegeven.

Taxonomie

- Rijk: *Plantae* (Planten)
- Orde: *Asterales*
- Familie: *Asteraceae* (Composietenfamilie / Composieten)
- Geslacht: *Cyanthillium*
- Soort: *C. cinereum*

Synoniemen

Cyanthillium cinereum staat bekend om een groot aantal taxonomische synoniemen, voornamelijk door zijn eerdere plaatsing in het geslacht *Vernonia*.

- *Vernonia cinerea* (L.) Less.
- *Conyza cinerea* L. (Basionym)
- *Serratula cinerea* (L.) Roxb.
- *Cacalia cinerea* (L.) Kuntze
- *Eupatorium myosotifolium* Jacq.
- *Cyanopsis erigeroides* DC.

Variëteiten en Cultivars

Als een wijdverspreid, kruidachtig en vaak als onkruid beschouwd gewas in tropische gebieden, ligt de focus bij *C. cinereum* meer op zijn medicinale en agrarische aspecten dan op sierwaarde. Er zijn dan ook weinig tot geen formeel erkende cultivars. Er bestaan wel een paar

variëteiten, die voornamelijk worden onderscheiden op basis van bladkenmerken in hun oorspronkelijke verspreidingsgebied:

- *Cyanthillium cinereum* var. *cinereum*: De nominale variëteit met bladeren die aan de randen gegolfd of getand zijn.
- *Cyanthillium cinereum* var. *ovatum* Isawumi: Een variëteit met meer eivormige bladeren.
- *Cyanthillium cinereum* var. *pinnatifolium*: Een variëteit die in sommige Australische regio's wordt opgemerkt, gekenmerkt door diep ingesneden, veerdelige bladeren.

Familie

De plant behoort tot de familie *Asteraceae*, de composietenfamilie. Dit is een van de grootste plantenfamilies ter wereld en wordt gekenmerkt door de bloeiwijze in de vorm van een 'hoofdje' (*capitulum*), bestaande uit vele kleine bloempjes (*florets*) die de indruk wekken van één grote bloem. *Cyanthillium cinereum* heeft uitsluitend buisbloempjes (*disc florets*) in zijn bloemhoofdjes, maar geen straalbloempjes (*ray florets*).

Hoogte

Cyanthillium cinereum is een kruidachtige plant die een variabele hoogte bereikt, afhankelijk van de groeiomstandigheden. Over het algemeen wordt de plant 15 tot 80 centimeter hoog, maar onder ideale omstandigheden kan de hoogte oplopen tot ongeveer 120 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen zijn klein en bevinden zich in de bovengrondse bloemhoofdjes, die weer in losse, platte trossen staan. De kleur van de buisbloempjes varieert, maar is meestal licht paars, rozeachtig of mauve. Soms komen ook witte bloemvormen voor.

Bladkleur

De bladeren zijn afwisselend geplaatst, lineair tot lancetvormig, met golvende en getande randen. De bladkleur is doorgaans groen, maar zowel de stengels als de bladeren zijn bedekt met fijne, grijze haartjes, wat de plant een mat, askleurig of grijs uiterlijk geeft, wat de soortaanduiding *cinereum* verklaart. Het is een eenjarige tot kortlevende vaste plant.

Bloeiperiode

Als een plant uit de tropische en subtropische zones kent *Cyanthillium cinereum* geen strikt begrensde bloeiperiode zoals in gematigde klimaten. De plant bloeit gedurende een groot deel van het jaar, vooral in de zomer en herfst in gebieden waar deze is verwilderd, en kan in het Paleotropische oorsprongsgebied bijna constant in bloei staan.

Standplaats

Cyanthillium cinereum is een typische pioniersoort die gedijt op gedegradeerde en verstoorde plaatsen. Het heeft een voorkeur voor de volle zon en is niet veeleisend wat betreft de grondsoort. De ideale omstandigheden omvatten matig voedselrijke, goed doorlatende grond in warme, vochtige klimaten. Het wordt vaak aangetroffen langs wegen, op graslanden, akkers, en in open bosgebieden.

Herkomst

De soort is inheems in een uitgestrekt gebied dat zich uitstrekt over tropisch Afrika en tropisch Azië, waaronder India, Sri Lanka, Indochina en Indonesië. Door de menselijke activiteit heeft de plant zich als een invasieve of genaturaliseerde soort verspreid over andere tropische en subtropische regio's, waaronder Australië, Meso-Amerika en het zuiden van de Verenigde Staten (bijvoorbeeld Florida).

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige plant, die in de meeste gevallen een eenjarige plant is, maar in bepaalde, gunstige klimaten een kortlevende vaste plant (*perennial herb*) kan zijn. Het is een rechtopstaande, vertakte plant die in veel regio's als onkruid wordt beschouwd, maar in de traditionele geneeskunde (Ayurveda) van Azië ook wordt gebruikt.

Vermeerderingswijze

De belangrijkste en meest effectieve vermeerderingswijze is via zaad. De plant produceert grote hoeveelheden vruchten (nootjes, *cypsela* genaamd) die elk zijn voorzien van een pluusje (*pappus*), wat zorgt voor verspreiding door de wind.

Klimaatzone

Als een tropische tot subtropische soort is *Cyanthillium cinereum* niet geschikt voor gematigde USDA-zones 9 t/m 11. De plant wordt doorgaans alleen in de warmste zones aangetroffen, waar hij kan overleven en gedijt.

Insecten

De bloemen trekken, zoals veel *Asteraceae*, een verscheidenheid aan bestuivende insecten aan, met name bijen en vlinders. Aangezien de plant in veel regio's een onkruid is, is hij ook een waardplant voor de larven van verschillende Lepidoptera-soorten. In de landbouw wordt *C. cinereum* beschouwd als een plaag die moet worden bestreden in gewassen zoals katoen, koffie en rijst, en het fungeert als gastheer voor ziekteverwekkers en insecten die gewassen kunnen aantasten.

Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Cyanthillium_cinereum

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

<https://plants.usda.gov/plant-profile/CYCI4>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77231870-1>

<https://tropical.theferns.info/viewtropical.php?id=Vernonia%20cinerea>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Cyanthillium</i> : Grieks voor 'blauw' en 'klein bloempje'. <i>cinereum</i> : Latijn voor 'askleurig' of 'grijs' (verwijst naar de beharing).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Asterales</i> , Familie: <i>Asteraceae</i> , Geslacht: <i>Cyanthillium</i> , Soort: <i>C. cinereum</i> .
Synoniemen	<i>Vernonia cinerea</i> (L.) Less., <i>Conyza cinerea</i> L. (Basionym), <i>Serratula cinerea</i> (L.) Roxb., e.a.
Variëteiten en Cultivars	Geen bekende cultivars; Variëteiten: <i>C. cinereum</i> var. <i>cinereum</i> , var. <i>ovatum</i> , var. <i>pinnatifolium</i> .
Familie	<i>Asteraceae</i> (Composietenfamilie)
Hoogte	15 tot 80 cm (maximaal 120 cm)
Bloemkleur	Licht paars, rozeachtig of mauve (zelden wit).
Bladkleur	Groen, met grijze/askleurige beharing.
Bloeiperiode	Vrijwel het hele jaar door in tropische gebieden, anders zomer-herfst.
Standplaats	Volle zon, matig voedselrijke, goed doorlatende grond, warme/vochtige klimaten.
Herkomst	Tropisch Afrika en tropisch Azië (Paleotropisch gebied).
Soort gewas	Eenjarige tot kortlevende vaste, kruidachtige plant.
Vermeerderingswijze	Zaad (zeer effectief, verspreiding door wind).
Klimaatzone	USDA-zone 9, USDA-zone 10, USDA-zone 11.
Insecten	Trekt bestuivers (bijen/vlinders) aan. Is gastheer voor diverse plaaginsecten in landbouwgewassen.